

PODSTAWOWE POJĘCIA

ОСНОВНИ ТЕРМИНИ

Azyl – forma ochrony udzielana cudzoziemcom w sytuacji, gdy jest to niezbędne do zapewnienia im bezpieczeństwa oraz gdy przemawia za tym ważny interes Rzeczypospolitej Polskiej. Ochrona taka ma charakter polityczny, w praktyce nie jest stosowana w Polsce. W świetle polskiego prawa azyl nie jest tym samym co status uchodźcy, jednak w terminologii międzynarodowej pojęcia „status uchodźcy” i „azyl” najczęściej oznaczają to samo.

Притулок - форма захисту, яка надається іноземцям, коли це необхідно для їх безпеки та коли це є важливим інтересом Республіки Польща. Такий захист має політичний характер, на практиці він не застосовується в Польщі. За польським законодавством притулок — це не те саме, що статус біженця, але в міжнародній термінології терміни «статус біженця» та «притулок» найчастіше означають те саме.

Cudzoziemiec – każda osoba, która nie posiada polskiego obywatelstwa.

Іноземець - будь-яка особа, яка не має польського громадянства.

Deportacja – wydalenie cudzoziemca z państwa pobytu na podstawie decyzji administracyjnej.

Депортація - видворення іноземця з країни проживання на підставі адміністративного рішення.

Zgodnie z obowiązującą w Polsce ustawą o cudzoziemcach decyzja deportacyjna to decyzja „o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu”.

Відповідно до чинного в Польщі Закону про іноземців, рішення про депортацію є рішенням «зобов'язати іноземця повернутися».

W decyzji takiej zawsze orzeka się o zakazie ponownego wjazdu na terytorium RP lub na terytorium wszystkich państw obszaru Schengen i określa okres obowiązywania tego zakazu (od pół roku do 5 lat).

Таке рішення завжди забороняє повторний в'їзд на територію Республіки Польща або на територію всіх шенгенських держав і вказує термін дії цієї заборони (від шести місяців до п'яти років).

Podmiotem odpowiedzialnym za wydanie decyzji deportacyjnej (a następnie jej wykonanie) jest Straż Graniczna (komendant oddziału albo komendant placówki SG).

Суб'єктом, відповідальним за винесення рішення про депортацію (а потім і його виконання) є прикордонник (командир відділення або командир прикордонної служби).

Z założenia decyzji deportacyjnej nie wykonuje się przymusowo – SG wyznacza cudzoziemcowi termin od 15 do 30 dni, w którym powinien on dobrowolnie wyjechać z Polski.

Рішення про депортацію не виконується примусово – прикордонник встановлює термін від 15 до 30 днів для добровільного виїзду іноземця з Польщі.

Chyba że cudzoziemiec wcześniej nielegalnie przekroczył granicę lub stwierdzono, że zagraża bezpieczeństwu lub obronności państwa albo bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu – wówczas, decyzja nie zawiera terminu dobrowolnego opuszczenia Polski.

Якщо іноземець раніше перетинав кордон нелегально або буде виявлено, що він становить загрозу безпеці чи обороні держави чи громадській безпеці та порядку - тоді рішення не включає граничний термін для добровільного виїзду з Польщі.

Deportacja odbywa się poprzez doprowadzenie cudzoziemca do granicy albo przewiezienie do kraju pochodzenia.

Депортація відбувається шляхом доставлення іноземця до кордону або транспортування до країни походження.

Detencja – przymusowe umieszczanie cudzoziemców w zamkniętych ośrodkach, które są prowadzone przez Straż Graniczną (strzeżone ośrodki dla cudzoziemców).

Затримання – примусове поміщення іноземців у закриті центри прикордонної служби (охоронні центри для іноземців).

Detencję stosuje się w razie stwierdzenia, że cudzoziemiec zagraża obronności lub bezpieczeństwu państwa albo bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu.

Затримання застосовується, коли встановлено, що іноземець становить загрозу обороні чи безпеці держави, громадській безпеці та порядку.

Można ją również zastosować, gdy cudzoziemiec nielegalnie przekroczył granicę lub nie posiada żadnych dokumentów tożsamości.

Його також можна використовувати, коли іноземець незаконно перетнув кордон або не має документів, що посвідчують особу.

Zgodnie z prawem międzynarodowym i europejskim, detencja powinna być stosowana jedynie w ostateczności, to znaczy gdy nie jest możliwe zapewnienie prawidłowego toku postępowania poprzez

stosowanie środków łagodniejszych, np. obowiązku regularnego zgłaszania się cudzoziemca do Straży Granicznej.

Відповідно до міжнародного та європейського права затримання має використовуватися лише як крайній засіб, тобто коли неможливо забезпечити належний хід провадження за допомогою менш суворих заходів, наприклад, зобов'язання іноземця регулярно з'являтися у прикордонній службі.

Prawo polskie dopuszcza detencję rodzin z dziećmi, co od lat jest powodem protestów organizacji pozarządowych i krytyki Rzecznika Praw Obywatelskich i Rzecznika Praw Dziecka.

Польське законодавство дозволяє тримання під вартою сімей з дітьми, що вже багато років є причиною протестів неурядових організацій та критики омбудсмена та омбудсмена у справах дітей.

Emigrant – osoba, która wyjeżdża ze swojego kraju pochodzenia.

Емігрант - особа, яка покидає країну походження.

Frontex – Europejska Agencja Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej (European Agency for the Management of Operational Cooperation at the External Borders of the Member States of the European Union) – utworzona w 2004 roku niezależna agencja w ramach Unii Europejskiej, z siedzibą w Warszawie. Głównym zadaniem Frontexu jest koordynowanie współpracy operacyjnej między państwami członkowskimi UE w zakresie zarządzania granicami zewnętrznymi w celu ich kontroli i ochrony.

Frontex-Європейське агентство з охорони зовнішніх кордонів країн-членів Європейського Союзу — агентство Європейського Союзу, яке займається охороною зовнішніх кордонів. Це агентство є відповідальним за координацію діяльності національних прикордонних служб та забезпечує надійність кордонів країн-членів ЄС з іншими країнами. Штаб-квартира агентства знаходиться у Варшаві.

Genewski dokument podróży (często nazywany paszportem genewskim lub błękitnym paszportem) – dokument przewidziany w Konwencji genewskiej, wydawany cudzoziemcowi, któremu został nadany status uchodźcy. Genewski dokument podróży zastępuje cudzoziemcowi paszport jego kraju pochodzenia. W Polsce wydaje go Szef Urzędu ds. Cudzoziemców na okres 2 lat.

Женевський проїзний документ (часто називають женеvським паспортом або синім паспортом) — документ, передбачений Женевською конвенцією, що видається іноземцю, якому надано статус біженця. Женевський проїзний документ замінює іноземцеві паспорт країни його походження. У Польщі він видається керівником Управління у справах іноземців терміном на 2 роки.

Regulacje dublińskie (Dublin I, Dublin II, Dublin III) – unijne akty prawne ustanawiające kryteria i mechanizmy niezbędne do określenia państw odpowiedzialnych za rozpatrywanie wniosków o azyl. Ustalenie państwa odpowiedzialnego należy do pierwszych czynności postępowania o udzielenie ochrony międzynarodowej.

Дублінські правила (Дублін I, Дублін II, Дублін III) - правові акти ЄС, що встановлюють критерії та механізми, необхідні для визначення країн, відповідальних за розгляд заяв про надання притулку. Визначення відповідальної держави є одним із перших кроків у процедурі надання міжнародного захисту.

Konwencja Dublin I została podpisana w ramach Wspólnoty Europejskiej w 1990 roku, a w życie weszła 1 września 1997 roku. W 2003 roku konwencja Dublin I została zastąpiona rozporządzeniem Dublin II, które w 2013 r. zostało z kolei zastąpione rozporządzeniem Dublin III. Rozporządzenie Dublin III weszło w życie 1 stycznia 2014 roku.

Дублінська конвенція I була підписана в рамках Європейського співтовариства в 1990 році і набула чинності 1 вересня 1997 року. У 2003 році Дублінська конвенція I була замінена Регламентом Дублін II, який у 2013 році був замінений Регламентом Дублін III. Постанова Дублін III набула чинності 1 січня 2014 року.

Regulacje te obowiązują w 32 państwach – krajach UE oraz Islandii, Norwegii, Lichtensteinie i Szwajcarii.

Ці правила діють у 32 країнах – країнах ЄС, а також в Ісландії, Норвегії, Ліхтенштейні та Швейцарії.

Najważniejsze regulacje :

Найважливіші правила:

- Jeśli wnioskodawca jest małoletni, odpowiedzialnym za rozpatrzenie wniosku jest to państwo członkowskie, w którym legalnie przebywają jego rodzice lub (w przypadku ich braku) rodzeństwo tego małoletniego.

Якщо заявник є неповнолітнім, державою-членом, відповідальною за розгляд заявки, є держава-член, де законно проживають його батьки або (якщо їх немає) брати і сестри неповнолітнього.

- Jeśli wnioskodawca ma w danym państwie członkowskim członka rodziny, któremu już udzielono ochrony międzynarodowej, odpowiedzialnym za rozpatrzenie wniosku jest to państwo członkowskie.

Якщо заявник має члена сім'ї в державі-члені, якому вже надано міжнародний захист, ця держава-член несе відповідальність за розгляд заяви.

- Jeśli wnioskodawca ma w danym państwie członkowskim członka rodziny, wobec którego toczy się postępowanie uchodźcze (nie wydano jeszcze wobec takiej osoby decyzji merytorycznej o udzieleniu / odmowie udzielenia ochrony), odpowiedzialnym za rozpatrzenie wniosku jest to państwo członkowskie.

Якщо заявник має члена сім'ї в певній державі-члені, у якого триває процедура надання статусу біженця (рішення про надання/відмову охорони ще не прийнято), ця держава-член несе відповідальність за розгляд заяви.

- Jeśli żadne z powyższych kryteriów dot. szeroko rozumianej jedności rodziny nie ma zastosowania, odpowiedzialnym za rozpatrzenie wniosku jest to państwo, którego wizę, kartę pobytu lub inne zezwolenie na pobyt posiada wnioskodawca. Jeśli cudzoziemiec posiada kilka takich dokumentów wydanych przez kilka państw, odpowiedzialnym za rozpatrzenie wniosku uchodźczego będzie to państwo, którego wydało cudzoziemcowi najdłuższe zezwolenie na pobyt albo (jeśli są równej długości), którego zezwolenie wygasa później. To kryterium odpada w momencie, gdy zezwolenie na pobyt wygasa więcej niż na 2 lata, a wiza – więcej niż na 6 miesięcy przed złożeniem przez cudzoziemca wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej.

Якщо жоден із вищенаведених критеріїв щодо єдності сім'ї не застосовується, країною, відповідальною за розгляд заявки, є країна, чію візу, карту проживання чи інший вид на проживання має заявник. Якщо іноземець має декілька таких документів, виданих кількома країнами, країною, відповідальною за розгляд заяви про надання статусу біженця, буде країна, яка видала іноземцю найдовший дозвіл на проживання або (якщо вони однакової тривалості), термін дії дозволу якого закінчується пізніше. Цей критерій не функціонує, якщо термін дії дозволу на проживання закінчився більше ніж на 2 роки, а візи – більше ніж на 6 місяців перед поданням іноземцем заяви про міжнародний захист.

- Jeśli kryterium posiadania wizen / zezwolenia na pobyt nie może mieć zastosowania, tj. kiedy cudzoziemiec nielegalnie dostał się na terytorium UE, odpowiedzialnym jest to państwo członkowskie, którego granicę cudzoziemiec nielegalnie przekroczył, chyba że wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej cudzoziemiec złożył po więcej niż 12 miesiącach od takiego nielegalnego wjazdu.

Якщо критерій наявності візи/посвідчення на проживання не може застосовуватися, тобто коли іноземець незаконно в'їхав на територію ЄС, відповідальною є держава-член, кордон якої іноземець незаконно перетнув, якщо заява про міжнародний захист не була подана іноземцем через 12 місяців після такого незаконного в'їзду.

- Jeśli w powyższy sposób nie da się ustalić odpowiedzialności państwa członkowskiego za rozpatrzenie wniosku uchodźczego, odpowiedzialnym będzie państwo, w którym cudzoziemiec złożył wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej.

Якщо відповідальність держави-члена за розгляд заяви про надання біженця не може бути визначена зазначеним вище способом, відповідальність несе країна, в якій іноземець подав заяву про міжнародний захист.

FORMY OCHRONY (ФОРМИ ЗАХИСТУ)

STATUS UCHODŹCY STATUS БИЖЕНЦЯ	AZYL ПРИТУЛОК	OCHRONA UZUPEŁNIAJĄCA ДОДАТКОВИЙ ЗАХИСТ	POBYT HUMANITARNY ПЕРЕБУВАННЯ З ГУМАНІТАРНИХ ПРИЧИН	POBYT TOLEROWANY. ДОПУСТИМЕ ПЕРЕБУВАННЯ
<p>Przyznawny osobie, która spełnia warunki do uznania za uchodźcę.</p> <p>Status nadawany jest bezterminowo, a osoba, której go przyznano, może korzystać z większości praw socjalnych przysługujących obywatelom polskim. Posiadanie statusu uchodźcy pozwana ubiegać się w przyszłości o zezwolenie na pobyt stały, a następnie o obywatelstwo polskie</p> <p>Надається особі, яка відповідає умовам для визнання біженцем.</p> <p>Статус надається на невизначений термін, і особа, якій його надано, може користуватися більшістю соціальних прав громадян Польщі. Маючи статус біженця,</p>	<p>przyznawany cudzoziemcom, w sytuacji gdy jest to niezbędne do zapewnienia im bezpieczeństwa oraz gdy przemawia za tym ważny interes RP. Ochorna o charakterze politycznym, w praktyce nie jest stosowana w Polsce. W polskim ustawodawstwie azyl i status uchodźcy to inne instytucje, jednak w terminologii międzynarodowej często oznaczają to samo.</p> <p>Надається іноземцям, коли це необхідно для їх безпеки та коли це є важливим інтересом Республіки Польща. Такий захист має політичний характер, на практиці він не застосовується в Польщі. За польським законодавством притулок — це не те саме, що статус біженця, але в міжнародній термінології терміни «статус біженця» та</p>	<p>forma ochrony międzynarodowej dla osób, które nie otrzymały statusu uchodźcy, jednak wobec których zachodzą przesłanki udzielenia ochrony. Jest przyznawana w sytuacji, gdy powrót do kraju pochodzenia może narazić osobę na rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy – np. nieludzkie bądź poniżające traktowanie, tortury albo znalezienie się na obszarze, na którym toczy się konflikt zbrojny</p> <p>Форма міжнародного захисту осіб, які не отримали статусу біженця, але на яких поширюються умови надання захисту. Воно надається, коли повернення в країну походження може бути ризиком заподіяння серйозної шкоди – наприклад, нелюдське поводження, тортури або знаходженню в зоні, де відбувається</p>	<p>Forma ochrony przyznawana osobie, która nie może być deportowana do kraju pochodzenia, gdyż byłoby tam zagrożone jej prawo do życia, wolności, bezpieczeństwa osobistego, mogłaby zostać poddana torturom lub nieludzieku traktowaniu czy ukarana bez podstawy prawnej. Pobyt humanitarny może także uzyskać osoba, która prowadzi w Polsce życie rodzinne lub prywatne, a deportacja naruyszałaby jej prawo do życia rodzinnego czy prywatnego, a także osoba, której dzieci zintegrowały się już z polskim społeczeństwem i deportacja, oznaczająca oderwania od środowiska szkolnego i grupy rówieśniczej mogłaby zaburzyć ich rozwój.</p> <p>Форма захисту, яка надається особі, яка не може бути</p>	<p>Forma pomocy przyznawana w tych samych sytuacjach, o których mowa przy pobycie humanitarnym, ale w sytuacji gdy nie można udzielić zgody ze względów humanitarnych, np. gdy cudzoziemiec zagraża bezpieczeństwu państwa lub porządkowi publicznemu. Dodatkowo zgoda ta jest przyznawana w sytuacji, gdy wydalenie cudzoziemca jest niewykonalne z przyczyn niezależnych od odpowiednich polskich instytucji lub gdy odmówiono jego ekstradycji.</p> <p>Форма допомоги, що надається в тих же ситуаціях, що і при гуманітарному стані, але в ситуації, коли згоду не може бути надано з гуманітарних причин, наприклад, коли іноземець становить загрозу державній безпеці або громадському порядку. Крім того, ця згода</p>

<p>можна подати заяву на отримання дозволу на постійне проживання в майбутньому, а потім на польське громадянство</p>	<p>«притулок» найчастіше означають те саме.</p>	<p>збройний конфлікт.</p>	<p>депортована в країну походження, оскільки її право на життя, свободу, особисту безпеку там буде під загрозою, може бути піддана катуванням чи нелюдському поводженню чи покарана без законної підстави. Гуманітарне перебування також може отримати особа, яка веде сімейне чи приватне життя в Польщі, і депортація порушить її право на сімейне чи приватне життя, а також особа, чиї діти вже інтегрувалися в польське суспільство та депортація, тобто відокремлення від шкільного середовища та групи однолітків може порушити їх розвиток</p>	<p>дається в ситуації, коли видворення іноземця неможливе з причин, що не залежать від відповідних польських установ, або коли його видворення відмовлено.</p>
---	---	---------------------------	--	--

PROCEDURA UCHODŹCZA
ПРОЦЕДУРА БИЖЕНЦІВ

I

- заява про міжнародний захист –приймається прикордонною охороною
- wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej - przyjmuje Straż Graniczna

II

- приймальний пункт – іноземець проходить медичні огляди, може подати заяву на соціальну допомогу, не може перетинати польський кордон, може подати заяву на т.зв. "возз'єднання з сім'єю"
- ośrodek recepcyjny - cudzoziemiec przechodzi badania lekarskie, może zwrócić się o pomoc socjalną, nie może przekroczyć granicy Polski, może wystąpić o tzw. "połączenie z rodziną"

III

- перебування у відкритому центрі для іноземців - іноземцю надається, в тому числі, проживання, харчування, одноразова грошова допомога або ваучери на придбання одягу та взуття, вивчення польської мови та основні матеріали, необхідні для вивчення мови.
- pobyt w otwartym ośrodku dla cudzoziemców - cudzoziemiec ma zapewnione m.in. zakwaterowanie, wyżywienie, jednorazową pomoc pieniężną lub bony na zakup odzieży i obuwia, naukę języka polskiego i podstawowe materiały niezbędne do nauki języka
- перебування за межами центру - іноземці мають право подати заяву на отримання грошової допомоги, яка допоможе у підтримці та вивченні мови
- pobyt poza ośrodkiem - cudzoziemcy mają prawo ubiegania się o świadczenia pieniężne pomocne w utrzymaniu i nauce języka

IV

- Керівник Управління у справах іноземців виносить рішення – процедура надання міжнародного захисту має тривати до 6 місяців, але наразі середній час очікування на винесення рішення становить понад рік. Протягом перших 6 місяців процедури іноземець не може працювати.
- Szef Urzędu ds. Cudzoziemców wydaje decyzję - postępowanie o przyznanie ochrony międzynarodowej powinno trwać do 6 miesięcy, jednak obecnie średni czas oczekiwania na wydanie decyzji wynosi ponad rok. Cudzoziemiec przez pierwsze 6 miesięcy swojej procedury nie może podjąć pracy.
- також проводиться перевірка Агентством внутрішньої безпеки
- przeprowadzana jest również weryfikacja przez ABW

V

- Особи, яким надано статус біженця або додатковий захист, можуть подати заяву на індивідуальний план інтеграційної програми (IPI). Програма розрахована на 12 місяців. Іноземець отримує можливість вивчити мову, стати економічно незалежним та інтегруватися в місцеве суспільство.
- Osobom, którym nadano status uchodźcy lub udzielono ochrony uzupełniającej, mogą wystąpić o przyznanie indywidualnego planu programu integracyjnego (IPI). Program trwa przez 12 miesięcy. W założeniach cudzoziemiec dostaje szansę nauczyć się języka, usamodzielnic ekonomicznie oraz zintegrować się ze społeczeństwem lokalnym
- Іноземці, яким не надано міжнародний захист, мають право звернутися до Ради у справах біженців. Якщо апеляція буде відхилена, іноземець повинен залишити Польщу протягом 30 днів.
- Cudzoziemcom, którym nie udzielono prawa ochrony międzynarodowej przysługuje prawo odwołania do Rady do Spraw Uchodźców. Jeśli odwołanie nie będzie skuteczne, cudzoziemiec musi w ciągu 30 dni opuścić Polskę

Kiedy osoba poszukująca ochrony międzynarodowej dociera do granicy bezpiecznego kraju np. Polski, podczas rozmowy z funkcjonariuszami służb granicznych, np. straży granicznej/policji (w Polsce – Straż Graniczna) powinna wyjaśnić, z jakich powodów wyjechała z kraju pochodzenia. **Jeśli wskaże, że obawia się powrotu do swojego kraju pochodzenia, służby graniczne powinny**

umożliwić jej złożenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej. Wniosek taki należy złożyć niezwłocznie, od razu po przybyciu na terytorium Polski.

Коли особа, яка шукає міжнародного захисту, досягає кордону безпечної країни, наприклад, Польщі, під час розмови з працівниками прикордонних служб, наприклад, прикордонниками / поліцією (у Польщі - прикордонник), вона повинні пояснити причини виїзду з країни походження. **Якщо вона вказує, що боїться повернутися в країну походження, прикордонні органи повинні дозволити їй подати заяву про міжнародний захист. Таку заяву необхідно подати негайно, одразу після прибуття на територію Польщі.**

W Polsce za przyjmowanie takich wniosków odpowiada Straż Graniczna (SG). Warto natomiast wiedzieć, że SG pełni jedynie rolę pośrednika („pasa transmisyjnego”) – decyzję o przyznaniu (bądź nieprzyznaniu) statusu uchodźcy albo też o udzieleniu (bądź nieudzieleniu) ochrony uzupełniającej podejmuje cywilny organ centralny – **Szef Urzędu ds. Cudzoziemców**. Wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej może złożyć także cudzoziemiec, który już przebywa w Polsce i który podczas tego pobytu zaczął obawiać się powrotu do swojej ojczyzny.

У Польщі за прийняття таких заяв відповідає Прикордонна служба . Але варто знати, що прикордонна служба виступає лише як посередник – рішення про надання (або ненадання) статусу біженця чи надання (або ненадання) додаткового захисту приймає центральний цивільний орган. – **керівник Управління у справах іноземців**. Заяву про міжнародний захист може подати також іноземець, який уже перебуває в Польщі і який під час цього перебування почав боятися повернутися на батьківщину.

Funkcjonariusze Straży Granicznej przeprowadzają krótką rozmowę z wnioskodawcą (pytają m. in. o przyczynę opuszczenia kraju pochodzenia, przebytą drogę), sprawdzają jego tożsamość, pobierają odciski palców. Zebrane informacje przekazują w formie wypełnionego formularza Szefowi Urzędu ds. Cudzoziemców. Rozmowa powinna odbywać się w języku zrozumiałym dla cudzoziemca i to na Straży Granicznej ciąży obowiązek zapewnienia mu pomocy tłumacza.

Співробітники прикордонної служби проводять коротку бесіду з заявником (запитують, наприклад, про причини виїзду з країни походження, пройденої відстань), перевіряють його особу, беруть відбитки пальців. Вони подають зібрану інформацію у вигляді заповненої форми керівнику Управління у справах іноземців. Співбесіда має бути зрозумілою для іноземця мовою, а прикордонник зобов'язаний надати йому допомогу у вигляді перекладача.

Po złożeniu wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej **cudzoziemiec jest kierowany do ośrodka recepcyjnego podległego Urzędowi ds. Cudzoziemców**. Obecnie w Polsce tworzone są kolejne nowe ośrodki, które mają być dostępne w każdym województwie. W ośrodkach recepcyjnych cudzoziemiec jest poddawany badaniom lekarskim, może złożyć wniosek o przyznanie pomocy socjalnej na czas trwania postępowania i oczekuje na skierowanie go do ośrodka pobytowego.

Після подання заяви про міжнародний захист **іноземець направляється в пункт прийому, підпорядкований Управлінню у справах іноземців**. Зараз у Польщі створюються нові центри, які будуть доступні в кожному воєводстві. У приймальних пунктах іноземець проходить медичний огляд, може подати заяву про соціальну допомогу на час процедури та дочекатися направлення до центру проживання.

Co istotne, cudzoziemiec, który ubiega się o ochronę międzynarodową, przebywa na terytorium RP legalnie. Nie może natomiast przekraczać granicy Polski i pojechać, np. do Niemiec aż do zakończenia postępowania. Jeśli cudzoziemiec posiada ważny dokument podróży (paszport), musi złożyć go do depozytu Szefa Urzędu ds. Cudzoziemców. Každemu cudzoziemcowi, który składa wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej wydawany jest specjalny dokument – **TZTC (tymczasowe zaświadczenie tożsamości cudzoziemca)**, potwierdzający tożsamość oraz uprawniający taką osobę do pobytu w Polsce do czasu zakończenia postępowania w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej decyzją ostateczną.

Дуже важливо, коли іноземець подає заяву про міжнародний захист він перебуває на території Республіки Польща легально. Однак він не може перетнути польський кордон і поїхати, наприклад, до Німеччини, до закінчення розгляду справи. Якщо у іноземця є дійсний проїзний документ (паспорт), він повинен здати його на зберігання керівнику Управління у справах іноземців. Кожному іноземцю, який подає заяву про міжнародний захист, видається спеціальний документ – **TZTC (тимчасове посвідчення особи іноземця)**, що підтверджує особу та дає право перебувати в Польщі до закінчення процедури надання міжнародного захисту з остаточним рішенням.

Jeśli cudzoziemiec po złożeniu wniosku o objęcie ochroną międzynarodową w Polsce zdecyduje się na wyjazd, jest bardzo możliwe, że w ramach tzw. procedury Dublin zostanie on odesłany z powrotem

do Polski jako państwa odpowiedzialnego za rozpatrzenie jego wniosku. Takie nielegalne przekroczenie granicy (w głąb Unii Europejskiej) może spowodować umieszczenie cudzoziemca w strzeżonym ośrodku prowadzonym przez Straż Graniczną.

Якщо іноземець після подання заяви про міжнародний захист у Польщі вирішить виїхати, дуже можливо, що згідно з Дублінською процедурою він буде відправлений назад до Польщі як країни, відповідальної за розгляд його заяви. Такий незаконний перетин кордону (в Європейський Союз) може призвести до розміщення іноземця в центрі, який охороняється прикордонною охороною.

W sytuacji, jeśli osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową ma rodzinę w innym państwie UE, może wystąpić o tzw. „połączenie” z rodziną, czyli przekazanie jej do danego kraju w celu ubiegania się tam (wspólnie z członkami rodziny, którzy już tam są) o ochronę międzynarodową. Trzeba jednak pamiętać, że definicja rodziny w unijnym prawie uchodźczym jest dosyć wąska – cudzoziemiec może dołączyć tylko do swoich małoletnich dzieci, małżonka lub – jeśli sam jest małoletni – do swojego rodzica lub opiekuna prawnego. W takim wypadku Szef Urzędu ds. Cudzoziemców kontaktuje się ze wskazanym krajem, który decyduje, czy przyjmie odpowiedzialność za rozpatrzenie wniosku cudzoziemca, czy nie.

У ситуації, коли заявник котрий хоче отримати міжнародний захист має сім'ю в іншій країні ЄС, може подати заяву на т.зв. «возз'єднання» з сім'єю, тобто переміщення родини до певної країни, щоб (разом із членами сім'ї, які вже там) клопотати про надання міжнародного захисту. Однак слід пам'ятати, що визначення сім'ї в законодавстві ЄС щодо біженців є досить вузьким – іноземець може приєднатися лише до своїх неповнолітніх дітей, свого чоловіка/дружини або – якщо він сам неповнолітній – до своїх батьків чи законного опікуна. У такому випадку керівник Управління у справах іноземців зв'язується з зазначеною країною, яка вирішує, чи візьме на себе відповідальність за розгляд заяви іноземця чи ні.

Pobyt w otwartym ośrodku dla cudzoziemców

Перебування у відкритому центрі для іноземців

Po opuszczeniu ośrodka recepcyjnego, cudzoziemiec jest kierowany do **ośrodka pobytowego**. Tam ma zapewnione, m.in. zakwaterowanie, wyżywienie, jednorazową pomoc pieniężną lub bony na zakup odzieży i obuwia, naukę języka polskiego i podstawowe materiały niezbędne do nauki tego języka.

Після виходу з центру прийому іноземець прямує до центру проживання. Там йому надається проживання, харчування, одноразова матеріальна допомога або ваучери на купівлю одягу та взуття, вивчення польської мови та основних матеріалів, необхідних для вивчення цієї мови.

Z relacji uchodźców wynika, że okres oczekiwania na wydanie decyzji i pobyt w ośrodku jest dla nich bardzo trudny. Wynika to z faktu, że są wówczas w swoistym „zawieszeniu” – mimo pobytu w bezpiecznym państwie, gdzie nic im już nie grozi, nie mogą być pewni, że otrzymają decyzje pozytywne i będą mogli w tym kraju pozostać. Większość ośrodków znajduje się na obrzeżach miast, więc samo ich położenie bardzo poważnie utrudnia możliwość prawidłowej integracji z polskim społeczeństwem .

Період очікування рішення та перебування в центрі для біженців дуже важкий. Це пов'язано з тим, що вони перебувають у статусі очікування – незважаючи на перебування в безпечній країні, де їм більше нічого не загрожує, вони не можуть бути впевнені, що отримають позитивні рішення і зможуть залишитися в цій країні. Більшість центрів розташовані на околицях міст, тому саме їх розташування серйозно заважає можливості повноцінної інтеграції з польським суспільством.

Cudzoziemiec mieszkający w ośrodku nie może samodzielnie decydować o wielu kwestiach. Ośrodki są mocno zinstytucjonalizowane – trzeba przestrzegać obowiązującego w nich regulaminu, który nakłada, m.in. ograniczenia w zapraszaniu gości do ośrodka, określa godziny przebywania poza ośrodkiem, czy godziny posiłków.

Іноземець, який проживає в центрі, не може самотійно вирішувати багато питань. Центри мають високу інституційність – ви повинні дотримуватися чинних там правил, які встановлюються, зокрема, обмеження щодо запрошення гостей до центру, визначає години перебування за межами центру або години прийому їжі.

Ponadto pozbawienie takiej osoby codziennych obowiązków, takich jak np. gotowanie, robienie zakupów często pogłębia poczucie bezradności i pozostawania w stanie zawieszenia bez wpływu na własne życie i z dużą niepewnością co do przyszłości. W sytuacjach zwiększonego napływu uchodźców, ośrodki bywają przeludnione, a cudzoziemcy pochodzący z różnych kultur, mający inne zwyczaje i często po bardzo traumatycznych doświadczeniach, muszą ze sobą koegzystować na bardzo ograniczonej przestrzeni.

Більше того, позбавлення такої людини щоденних обов'язків, як-от приготування їжі чи покупок, часто поглиблює відчуття безпорадності й перебування в підвишеному стані, не впливаючи на власне життя та з великою невпевненістю у завтрашньому дні. У ситуаціях збільшення припливу біженців центри, як правило, переповнені, і іноземці з різних культур, звичаїв і часто після дуже травматичного досвіду змушені співіснувати в дуже обмеженому просторі.

W niektórych ośrodkach, jak np. na Targówku w Warszawie prowadzone są różne aktywności kulturalne – ich animatorami są przede wszystkim pracownicy i wolontariusze organizacji pozarządowych. Jest to jednak uzależnione od dostępności ośrodka, chęci wolontariuszy, czy funduszy na taką działalność.

У деяких центрах, наприклад у Таргувеку у Варшаві, проводяться різноманітні культурні заходи – їх аніматорами є переважно співробітники та волонтери неурядових організацій. Однак це залежить від доступності центру, бажання волонтерів чи коштів на такі заходи.

Mimo, że czas pobytu w ośrodkach mógłby zostać efektywnie wykorzystany, państwo nie prowadzi żadnej polityki preintegracyjnej – czyli takiej, która mogłaby wprowadzać cudzoziemców w polskie realia już na samym początku ich pobytu w Polsce.

Хоча час, проведений у центрах, можна було б використати ефективно, держава не проводить жодної передінтеграційної політики, тобто такої, яка могла б познайомити іноземців із польськими реаліями на самому початку їхнього перебування в Польщі.

Co prawda dzieci realizują obowiązek szkolny w lokalnych szkołach i wpływa to na szybkość ich integracji, a w samych ośrodkach z reguły też są prowadzone lekcje języka polskiego, jednak często istnieje tylko jedna grupa, w której uczą się wszyscy, niezależnie od poziomu znajomości języka, co powoduje, że starsze dzieci nudzą się i rozpraszają innych. Niekiedy sam poziom zajęć pozostawia wiele do życzenia.

Правда, діти здобувають обов'язкову освіту в місцевих школах, і це впливає на швидкість їхньої інтеграції, а самі центри зазвичай також проводять уроки польської мови, але часто є лише одна група, в якій навчаються всі, незалежно від рівня володіння мовою, що призводить до того, що старші діти нудьгують і відволікають інших. Іноді сам по собі рівень занять залишає бажати кращого.

Ważną rolę w działaniach na rzecz cudzoziemców oczekujących na przyznanie ochrony pełnią organizacje pozarządowe. Bardzo często przejmują one działania, które powinny być realizowane przez państwo. Jak wynika z raportu poświęconego obecności uchodźców w małych gminach, na terenie których funkcjonują ośrodki otwarte dla cudzoziemców, działania na rzecz integracji uchodźców z lokalną społecznością podejmowane są jedynie przez organizacje pozarządowe i szkoły, którym niestety brakuje rozwiązań prawnych pozwalających na organizację nauki dzieci cudzoziemców w efektywny sposób.

Громадські організації відіграють важливу роль у діях на користь іноземців, які чекають на захист. Вони дуже часто беруть на себе дії, які має виконувати держава. Згідно зі звітом про наявність біженців у невеликих муніципалітетах з центрами, відкритими для іноземців, дії щодо інтеграції біженців з місцевою громадою здійснюють лише неурядові організації та школи, у яких, на жаль, немає законодавчих рішень, які б дозволяли організувати навчання для дітей іноземців в ефективний спосіб.

Pobyt poza ośrodkiem

За межами центру.

Jeśli cudzoziemiec zdecyduje się nie mieszkać w ośrodku otwartym, może wnioskować do Szefa Urzędu ds. Cudzoziemców o środki na samodzielne utrzymanie poza ośrodkiem. Świadczenia te nie są wysokie. Łączna wysokość świadczeń pieniężnych na pokrycie kosztów utrzymania i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego przysługujących cudzoziemcowi jest uzależniona od liczby osób w rodzinie oraz okresu realizacji indywidualnego programu integracji i wynosi obecnie od 647 zł do 1376 zł miesięcznie. Od 01.01.2022 r. świadczenie wzrosło do kwoty od 721 zł do 1450 zł.

Якщо іноземець вирішить не проживати у відкритому центрі, він може звернутися до керівника Управління у справах іноземців щодо отримання коштів на самостійне проживання за межами центру. Загальна сума грошової допомоги для покриття витрат на проживання та витрат, пов'язаних із вивченням польської мови, на яку має право іноземець, залежить від кількості осіб у сім'ї та тривалості індивідуальної програми інтеграції та наразі становить від 647 до 1376 злотих на місяць. З 01.01.2022 пільга зросла до суми з 721 злотих до 1450 злотих.

Zgodnie z przepisami, postępowanie o przyznanie ochrony międzynarodowej powinno trwać do 6 miesięcy. Według badań Najwyższej Izby Kontroli średni czas oczekiwania na wydanie decyzji to 14, 5

miesiąca. Jak było wspomniane wcześniej, czas ten nie jest wykorzystywany przez państwo na działania preintegracyjne. Cudzoziemiec przez pierwsze 6 miesięcy swojej procedury nie może podjąć pracy. Dopiero jeśli procedura przedłuża się i trwa powyżej pół roku i jeśli nie wynika to z winy cudzoziemca, uzyskuje on prawo do pracy. Możliwość podjęcia pracy przez cudzoziemców jest dla nich szansą na aktywne oczekiwanie na zakończenie procedury uchodźczej, stąd tak ważne jest, aby doceniać chęć i determinację uchodźców w poszukiwaniu pracy.

Згідно з положеннями, процедура надання міжнародного захисту має тривати до 6 місяців. Згідно з дослідженням Вищої контрольної служби, середній час очікування рішення становить 14,5 місяців. Як зазначалося раніше, цей час не використовується державою для передінтеграційних заходів. Іноземець не може працювати протягом перших 6 місяців процедури. Тільки якщо процедура продовжена і триває більше півроку, і якщо це не вина іноземця, він отримує право працювати. Можливість для іноземців працювати – це можливість для них активно чекати на закінчення процедури про надання статусу біженця, тому так важливо цінувати готовність і рішучість біженців, які шукають роботи.

Przesłuchanie i postępowanie dowodowe

Слухання і отримання доказів

W jaki sposób Szef Urzędu ds. Cudzoziemców ocenia czy danej osobie należy nadać status uchodźcy lub udzielić ochrony uzupełniającej? Bazą dla dokonania takiej oceny są zeznania cudzoziemca złożone w trakcie, tzw. przesłuchania statusowego.

Як керівник Управління у справах іноземців оцінює, чи потрібно цій особі надати статус біженця чи додатковий захист? Підставою для такої оцінки є свідчення іноземця, дані під час статусного слухання.

Nie ma wątpliwości, że przesłuchanie (często w rozmowach z cudzoziemcami używa się słowa „wywiad”) to najważniejszy moment (punkt kulminacyjny) postępowania o udzielenie ochrony międzynarodowej. Często określa się ten dowód jako dowód o koronnym charakterze. Dlaczego tak jest?

Безсумнівно, що статусне слухання (у розмовах з іноземцями часто використовується слово «інтерв'ю») є найважливішим моментом (кульмінацією) процедури надання міжнародного захисту. Цей доказ ключовий. Чому це так?

Uchodźca, który ucieka ze swojego kraju pochodzenia przed groźącymi mu tam represjami, wojną, najczęściej może zabrać ze sobą tylko najpotrzebniejsze rzeczy. Taka osoba może zatem jedynie ustnie, podczas rozmowy z pracownikiem Urzędu ds. Cudzoziemców przedstawić historię problemów, prześladowań, których doświadczała w kraju pochodzenia.

Біженець, який тікає з країни походження від репресій та війни, яка там йому загрожує, зазвичай може взяти з собою лише найнеобхідніше. Така особа може лише усно, під час співбесіди з працівником Управління у справах іноземців, розповісти про історію проблем і переслідувань у країні походження.

Jeśli przy składaniu wniosku uchodźczego cudzoziemiec zadeklarował, że był poddany przemocy (fizycznej lub psychicznej) w przesłuchaniu – obok urzędnika, który będzie zadawał pytania – weźmie także udział psycholog.

Якщо при поданні заяви про надання статусу біженця іноземець заявив, що він зазнав насильства (фізичного чи психічного), на співбесіді разом із посадовою особою буде присутній психолог, який задаватиме запитання.

Jak wygląda przesłuchanie? Z jednej strony pracownik Urzędu ds. Cudzoziemców zawsze prosi cudzoziemca o podanie danych osobowych, opisanie, gdzie i z kim mieszkał w kraju pochodzenia, kto z jego rodziny pozostał w ojczyźnie, a kto przebywa może w Polsce lub innym kraju Unii Europejskiej, w jaki sposób cudzoziemiec dotarł do Polski. Z drugiej strony, padają zawsze pytania o opisanie, jakim represjom cudzoziemiec był poddany w swojej ojczyźnie, co mu tam grozi, czego się obawia w przypadku powrotu. W odpowiedzi na nie cudzoziemiec powinien dokładnie, maksymalnie starannie, podając jak najwięcej faktów, szczegółów opisać swoje obawy, wyjaśnić dlaczego nie może skorzystać z pomocy policji, wymiaru sprawiedliwości swojego kraju pochodzenia.

Як проходить прослуховування? З одного боку, працівник Управління у справах іноземців завжди просить іноземця надати персональні дані, описати, де і з ким він проживав у країні походження, хто з його родини залишився на батьківщині, а хто перебуває в Польщі. або іншій країні Європейського Союзу, як іноземець потрапив до Польщі. З іншого боку, завжди виникають питання щодо опису того, яких репресій зазнав іноземець на батьківщині, чим йому там загрожують і чого боїться, якщо він повернеться. У відповідь на них іноземець повинен ретельно, з максимальною обережністю, надати якомога більше фактів і деталей, описати свої занепокоєння,

пояснити, чому він не може скористатися допомогою поліції та судової системи своєї країни походження.

Bardzo ważne, aby jeszcze przed przesłuchaniem cudzoziemiec miał możliwość spotkania z prawnikiem, który będzie w stanie przygotować go do przesłuchania, opisać, jak ta czynność będzie przebiegać, zwrócić uwagę na te elementy indywidualnej historii cudzoziemca, które mogą mieć wpływ na to, jaka decyzja zostanie cudzoziemcowi wydana.

Дуже важливо, щоб ще до співбесіди іноземець мав можливість зустрітися з юристом, який зможе підготувати його до співбесіди, описати, як буде відбуватися ця діяльність, звернути увагу на ті елементи індивідуальної історії іноземця, які можуть впливати на те, яке рішення буде прийнято.

Co się dzieje po przesłuchaniu? Urzędnik, który je przeprowadzał ponownie analizuje historię, którą opisał mu cudzoziemiec i porównuje ją z tym, co Urzędowi ds. Cudzoziemców wiadomo o sytuacji w kraju pochodzenia cudzoziemca. Innymi słowy, na podstawie raportów o sytuacji w kraju pochodzenia wnioskodawcy, stanu przestrzegania tam praw człowieka itp., badane jest, na ile opowiedziana przez cudzoziemca historia jest wiarygodna.

Що відбувається після співбесіди? Співробітник, який проводив експертизу, повторно аналізує історію, яку йому розповів іноземець, і порівнює її з тим, що відомо Управлінню у справах іноземців про ситуацію в країні походження іноземця. Іншими словами, на основі повідомлень про ситуацію в країні походження заявника, стан дотримання там прав людини перевіряється, наскільки достовірною є розповідь іноземця.

Cudzoziemiec może oczywiście dołączać do materiałów postępowania inne dowody, np. nagrania lub dokumenty, które potwierdzają, że rzeczywiście w kraju pochodzenia grozi mu niebezpieczeństwo.

Звичайно, іноземець може долучити до матеріалів процедури інші докази, наприклад, записи чи документи, які підтверджують, що йому дійсно загрожує небезпека в країні походження.

Decyzja

Rішення

Jeśli urzędnik stwierdzi, że cudzoziemiec rzeczywiście może zasadnie obawiać się powrotu do swojej ojczyzny, że mogą grozić mu tam prześladowania lub inne represje, przygotowuje projekt decyzji (o nadaniu statusu uchodźcy albo o udzieleniu ochrony międzynarodowej), który musi następnie zostać zaopiniowany przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Якщо посадова особа визначить, що іноземець може обґрунтовано побоюватися повернення на батьківщину, що там йому загрожує переслідування чи інші репресії, вона готує проект рішення (про надання статусу біженця або про надання міжнародного захисту), який потім повинен оцінюватися Агентством внутрішньої безпеки.

ABW przygotowuje informację o tym czy udzielenie cudzoziemcowi ochrony międzynarodowej nie będzie zagrażało bezpieczeństwu, obronności Polski, bezpieczeństwu lub porządkowi publicznemu. Jeśli dane cudzoziemca znajdują się w rejestrach osób poszukiwanych albo służby specjalne mają informację o tym, że taka osoba może zagrażać bezpieczeństwu kraju (np. jest podejrzewana o działalność terrorystyczną) nie otrzyma ochrony międzynarodowej.

Агентство внутрішньої безпеки готує інформацію про те, чи не буде надання міжнародного захисту іноземцю загрозою безпеці, обороні Польщі, безпеці чи громадському порядку. Якщо дані іноземця знаходяться в реєстрах розшуку або у спецслужб є відомості про те, що така особа може становити загрозу безпеці країни (наприклад, підозрюється в терористичній діяльності), йому не буде надано міжнародний захист.

Innymi najczęstszymi przyczynami odmowy udzielenia cudzoziemcowi ochrony międzynarodowej są: Іншими найбільш поширеними причинами відмови у наданні іноземцю міжнародного захисту є:

- Stwierdzenie, że historia cudzoziemca jest niewiarygodna, a głównym powodem jego wyjazdu z kraju pochodzenia była chęć znalezienia lepszego miejsca do życia, tzn. że jest on migrantem ekonomicznym.
- історія іноземця недостовірна і головною причиною його від'їзду з країни походження було бажання знайти краще місце для життя, тобто що він є економічним мігрантом.
- Stwierdzenie, że wprawdzie historia cudzoziemca jest wiarygodna i mógł on być w swoim kraju poddawany represjom, ale że te represje były zwykłymi czynami kryminalnymi, tzn. że były to przestępstwa i cudzoziemiec mógł poszukiwać ochrony w swoim kraju, np. zgłaszając je do prokuratury, występując do sądu.
- історія іноземця є достовірною і він міг бути репресований у своїй країні, проте ці репресії були звичайними злочинними діями, і іноземець міг шукати захисту у своїй країні, наприклад, повідомивши про них прокуратури, звернувшись до суду.

- Stwierdzenie, że w części terytorium kraju pochodzenia cudzoziemca rzeczywiście mogłyby grozić mu prześladowania, ale pozostała część tego kraju jest bezpieczna i cudzoziemiec mógłby bez przeszkód tam zamieszkać, np. kazuś Krymu i Donbasu oraz Ukrainy kontrolowanej przez władze w Kijowie.
- Частина території країни походження іноземця дійсно може бути під загрозою, але решта країни в безпеці, і іноземець міг би жити там без будь-яких перешкод, наприклад, у випадку Криму та Донбасу.

Jeśli Szef Urzędu ds. Cudzoziemców odmawia udzielenia wnioskodawcy ochrony międzynarodowej, w terminie 14 dni od dnia otrzymania takiej decyzji cudzoziemiec może złożyć odwołanie do Rady do Spraw Uchodźców.

Якщо керівник Управління у справах іноземців відмовляє заявникові у наданні міжнародного захисту, іноземець може оскаржити його до Ради у справах біженців протягом 14 днів з дня отримання такого рішення.

Od stycznia 2016 r. cudzoziemcom, którzy otrzymali negatywne decyzje przysługuje prawo skorzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej – na stronie internetowej Urzędu ds. Cudzoziemców są listy adwokatów, radców prawnych i organizacji pozarządowych, którzy mogą sporządzić dla takiej osoby odwołanie i reprezentować ją w postępowaniu przed Radą do Spraw Uchodźców.

З січня 2016 року іноземці, які отримали негативні рішення, мають право на безкоштовну юридичну допомогу - на сайті Управління у справах іноземців є списки адвокатів, юрисконсультів та громадських організацій котрі можуть представляти іноземців в Раді у справах біженців.

Jeśli po przeprowadzeniu postępowania odwoławczego również Rada do Spraw Uchodźców odmówi cudzoziemcowi nadania statusu uchodźcy i udzielenia mu ochrony uzupełniającej, w terminie 30 dni od dnia otrzymania takiej decyzji powinien on wyjechać z Polski. Nawet jeśli cudzoziemiec złoży w tym terminie skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, nie wstrzyma to obowiązku wyjazdu z naszego kraju. Jeżeli wnioskodawca mimo upływu 30 dni od dnia doręczenia mu ostatecznej decyzji negatywnej nie wyjedzie z Polski, Straż Graniczna będzie mogła wszczynać wobec niego postępowanie w sprawie zobowiązania do powrotu (procedurę deportacyjną).

Якщо після апеляційної процедури Рада у справах біженців також відмовляє у наданні статусу біженця та додаткового захисту іноземцю, він або вона має залишити Польщу протягом 30 днів з дня отримання такого рішення. Навіть якщо іноземець протягом цього терміну подасть скаргу до Провінційного адміністративного суду у Варшаві, іноземець зобов'язаний покинути нашу країну. Якщо заявник, незважаючи на проміжок 30 днів з моменту вручення остаточного негативного рішення, не залишить Польщу, прикордонна служба зможе розпочати процедуру депортації.

Pomoc po procedurze

Допомога після процедури

Osoby, którym nadano status uchodźcy lub udzielono ochrony uzupełniającej mogą w ciągu 60 dni wystąpić do powiatowego centrum pomocy rodzinie o przyznanie indywidualnego programu integracyjnego (w skrócie IPI). Program ten trwa przez następne 12 miesięcy. Celem IPI jest doprowadzenie do tego, by cudzoziemiec usamodzielniał się ekonomicznie (podjął zatrudnienie), nauczył się mówić po polsku i zintegrował ze społeczeństwem lokalnym. Program ten tworzy prawa i obowiązki zarówno po stronie cudzoziemca, jak i pracownika socjalnego. Osoba objęta ochroną międzynarodową powinna regularnie uczęszczać na kurs języka polskiego, zarejestrować się w powiatowym urzędzie pracy, aktywnie poszukiwać pracy i regularnie spotykać się z pracownikiem socjalnym.

Особи, яким надано статус біженця або додатковий захист, можуть протягом 60 днів звернутися до повітового центру підтримки сім'ї за індивідуальною програмою інтеграції (скорочено ІПІ). Ця програма триватиме протягом наступних 12 місяців. Мета ІПІ – зробити іноземця економічно незалежним (влаштуватися на роботу), навчитися говорити польською мовою та інтегруватися з місцевим суспільством. Ця програма створює права та обов'язки як для іноземця, так і для соціального працівника. Особа, яка користується міжнародним захистом, повинна регулярно відвідувати курси польської мови, реєструватися в повітовому відділі зайнятості, активно шукати роботу та регулярно зустрічатися з соціальним працівником.

Jednym z największych problemów bytowych, przed którym stają uchodźcy, jest zabezpieczenie elementarnej potrzeby dachu nad głową. Uchodźcy po uzyskaniu pozytywnej decyzji mogą przebywać w ośrodku zaledwie przez 2 miesiące, po tym czasie muszą wynająć mieszkanie lub pokój na wolnym rynku.

Однією з найбільших життєвих проблем, з якими стикаються біженці, є забезпечення базової потреби в даху над головою. Після отримання позитивного рішення біженці можуть перебувати в центрі лише 2 місяці, після чого їм доведеться зняти квартиру або кімнату на відкритому ринку.